

4-6-vuotiaiden lasten fyysinen aktiivisuus ja motoriset taidot

Piilo-tutkimushankkeen tuloksia varhaiskasvatuksen henkilöstölle

**4-6-vuotiaiden lasten fyysinen
aktiivisuus ja motoriset taidot**

Tekijät:

Anette Mehtälä

Arja Sääkslahti

Tuija Tammelin

Kuvat:

Antero Aaltonen

Heidi Lehikoinen

Matthias Zomer, Pexels

Taitto:

Jenna Salminen, Muotoilutoimisto Polku

Liikunnan ja kansanterveyden julkaisuja 400

ISSN: 0357-2498 (nid.) | 2342-4788 (pdf)

ISBN: 978-951-790-550-3 (nid.) | 978-951-790-551-0 (pdf)

Tavoitteena kolme tuntia liikkumista päivässä

Varhaisvuosien fyysisen aktiivisuuden suositukset kuvaavat sitä päivittäisen liikkumisen määrää ja laatua, jota jokainen lapsi tarvitsee kasvun ja kehityksensä tueksi (OKM 2016:21). Suosituksen mukainen monipuolinen fyysinen aktiivisuus koostuu vauhdikkaasta fyysisestä aktiivisuudesta, reippaasta ulkoilusta ja kevyestä liikunnasta.

Vauhdikasta liikuntaa tulisi olla tunti päivässä sekä reipasta ulkoilua ja kevyttä liikuntaa yhteensä kaksi tuntia. Tyypillisesti lasten rauhalliset arjen touhuilut sisältävät paikallaanoloa ja päivälepoa, mutta yliptikiä istumisen jaksoja tulisi kuitenkin välttää. Lapsen hyvinvoinnin perustana on riittävän päivittäisen fyysisen aktiivisuuden lisäksi riittävä yöuni. (Kuvio 1.)

Vauhti virkistää

Vähintään kolme tuntia liikkumista joka päivä

Kuvio 1. Suositeltava fyysinen aktiivisuus koostuu päivän mittaan kuormittavuudeltaan erilaisista arjen touhuista (OKM 2016).

Piilo-tutkimushanke

Piilo on vuosina 2019–2021 toteutettu pienten lasten liikunnan ilon, fyysisen aktiivisuuden ja motoristen taitojen seurannan tutkimus- ja kehittämishanke. Hankkeen tavoitteena oli kehittää varhaiskasvatuskäisten lasten hyvinvoinnin seurantaa ja hyödyntää tuloksia hyvinvoinnin edistämisessä.

Hankkeeseen kutsuttiin mukaan 4–6-vuotiaita lapsia ja heidän perheitään eri puolilta Suomea. Mittaukset toteutettiin päiväkodeissa ja erillistutkimuksen yhteydessä.

Tähän materiaaliin on koottu Piilo-tutkimushankkeen keskeisimmät tulokset ja johtopäätökset varhaiskasvatuksen näkökulmasta.

Tutkimushanke liittyy Liikkuva varhaiskasvatusta -ohjelman toteutukseen, ja sitä koordinoivat Likes ja Jyväskylän yliopisto.

Lapset pitävät liikunnasta ja kokevat olevansa siinä hyviä

Lähes kaikilla lapsilla on myönteinen käsitys itsestä liikkujina. Tuota myönteistä käsitystä meidän aikuisten tulee pyrkiä säilyttämään. Erityistä huomiota aikuisilta tarvitsevat lapset, jotka kokevat, että liikunta ei ole kivaa ja että se pelottaa. Aikuisten tulisi turvata myös näille lapsille turvallisia ja myönteisiä kokemuksia liikkumisesta. Joskus siihen voidaan tarvita myös liikkumista helpottavia apuvälineitä.

Lapset ovat omien asiointensa parhaat asiantuntijat. Piilo-hankkeessa kehitettiin kuva-avusteinen haastattelumenetelmä, joka voi toimia yhtenä keinona kuulla lapsen käsityksiä esimerkiksi liikkumisesta.

Lapsille liikkuminen tarkoitti erilaisia taitoja, kuten esimerkiksi juoksua (44 %), kävelyä (19 %), pomppimista ja hyppimistä (17 %), mutta myös leikkimistä (31 %) ja ulkoilua sekä pelailua (12 %).

Jo varhaiskasvatuseräiset lapset harrastavat liikuntaa. Pääkaupunkiseudulla asuvista lapsista 68 prosenttia, Pohjois-Suomessa 56 prosenttia ja Keski-Suomessa 43 prosenttia lapsista kertoi harrastavansa liikuntaa.

LASTEN OMAT KÄSITYKSET LIKUNNASTA

Lähes kaikki lapset kertoivat pitävänsä liikunnasta. ”Tosi paljon” liikunnasta kertoi pitävänsä 72 prosenttia lapsista ja ”aika paljon” 23 prosenttia lapsista. Vain noin yksi prosentti lapsista ei pidä liikunnasta.

Valtaosa (94 %) lapsista kertoi myös olevansa hyvä liikunnassa. Nuoremmilla lapsilla oli korkeampi pätevyden tunne kuin vanhemmilla lapsilla: neljävuotiaista 80 prosenttia, viisivuotiaista 67 prosenttia ja kuusivuotiaista 63 prosenttia koki olevansa ”tosi hyvä”. Alle prosentti lapsista ajatteli olevansa ”ei niin hyvä liikunnassa”.

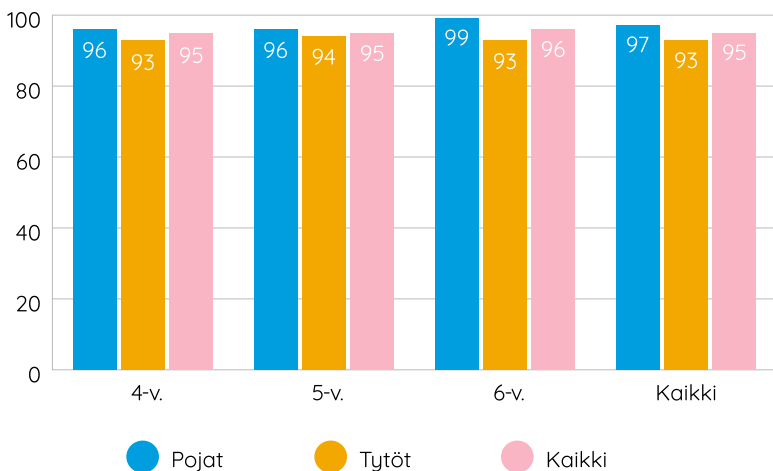
Lapsille liikunta on iloinen asia. Suurin osa lapsista kertoi olevansa ”tosi iloinen” (65 %) tai ”aika iloinen” (28 %) liikkuessaan. Vanhemmissa ikäryhmissä ilon tunteet olivat useammin hieman laimeammat kuin nuoremmassa ikäryhmissä. Sukupuolten välillä ei ollut eroja liikunnan ilon kokemuksissa.

Liikunta tuotti lapsille harvoin pelkoja. Kaikista lapsista vain reilu kaksi prosenttia kertoi pelkäävänsä ”aika paljon” (1,9 %) tai ”tosi paljon” (0,6 %).

Vauhdikasta liikkumista kaivataan lisää

Pienten lasten kokonaisaktiivisuus näyttää hyvältä, mutta vauhdikkaan liikunnan määrään tulee kiinnittää huomiota. Lasten liikkumisen monipuolisuutta ja reippaan liikunnan määrää voi lisätä huolehtimalla päivittäisestä ulkoilusta ja kannustamalla jokaista lasta mukaan juoksuleikkeihin ja peleihin.

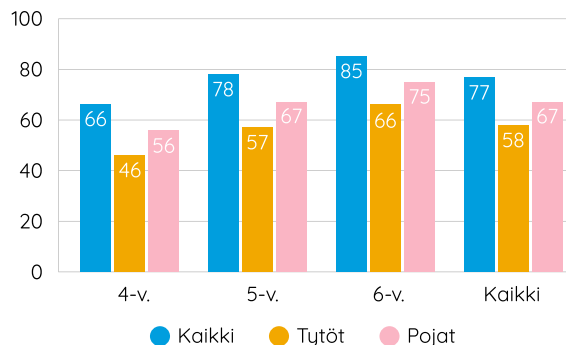
Varhaisvuosien fyysisen aktiivisuuden suositus (OKM 2016; WHO 2019) täyttyi lähes kaikilla Piilo-tutkimukseen osallistuneilla noin 800 lapsella, eli lapset liikkuvat päivän aikana vähintään kolme tuntia monipuolisesti. Suositusten toteutumisessa oli pientä vaihtelua lapsen iästä ja sukupuolesta riippuen.

Kuvio 2. Niiden lasten osuus (%), jolle kertyi vähintään kolme tuntia fyysistä aktiivisuutta päivässä.

Suosituksen mukainen tunti reipasta ja rasittavaa fyysistä aktiivisuutta kertyi kuitenkin vain 46–85 prosentille lapsista iästä ja sukupuolesta riippuen.

Piilo-tutkimuksessa paikallaanololla tarkoitettiin ajanjaksoa, jolloin lapsi makoili tai istui paikoillaan. Kevyt liikunta tarkoitti rauhallista kävelyä ja esimerkiksi pallottelua. Reipas ja rasittava fyysinen aktiivisuus tarkoittivat vauhdikasta liikumista, kuten juoksuleikkejä ja hyppelyä.

Kuvio 3. Niiden lasten osuus (%), jolle kertyi vähintään tunti reipasta ja rasittavaa fyysistä aktiivisuutta päivässä.

Keskimäärin reipasta ja rasittavaa fyysistä aktiivisuutta kertyi koko päivän aikana:

- neljävuotiaalle pojille 68 minuuttia ja tytöille 61 minuuttia
- viisivuotiaalle pojille 74 minuuttia ja tytöille 65 minuuttia
- kuusivuotiaalle pojille 80 minuuttia ja tytöille 68 minuuttia.

Paikallaanoloa 4–6-vuotiaille lapsille kertyi lähes 10 tuntia koko päivän aikana.

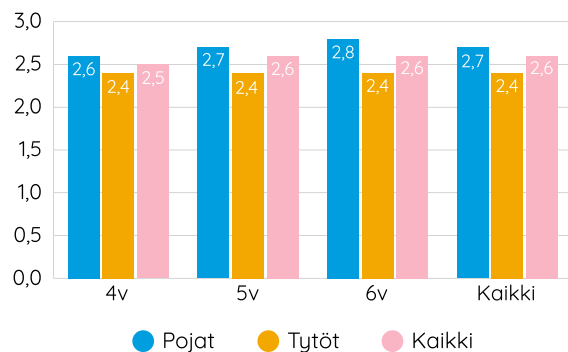

Liikkuminen ja paikallaanolo varhaiskasvatuspäivän aikana

Fyysinen aktiivisuus on edellytys lasten normaalille kasvulle ja kehitykselle. Lasten liikkumisen määrässä on suuria yksilöiden välisiä eroja. Varhaiskasvatuksessa olisi hyvä huolehtia, että vähiten liikkuvat lapsetkin pääsevät mukaan fyysisesti aktiivisiin leikkeihin. Varhaiskasvattajien on tärkeää huolehtia siitä, että lapset pääsevät välillä liikkumaan ja välttämään ylipitkiltä istumisen jaksoilta.

Liikkuva varhaiskasvatus -ohjelmassa on asetettu tavoitteeksi, että varhaiskasvatus mahdollistaa lapsen liikkumisen kaksi tuntia päivässä. Piilo-tutkimuksessa fyysisesti aktiivista aikaa kertyi varhaiskasvatuksessa keskimäärin kaksi ja puoli tuntia päivän aikana.

Paikallaanoloa varhaiskasvatuksen aikana kertyi keskimäärin noin viisi tuntia. Varhaisvuosien fyysisen aktiivisuuden suositusten mukaan yli tunnin istumisjaksoja tulee välttää ja lyhyempiäkin paikallaanoloja tuottaa lapselle mielekkäällä tavalla.

Kuvio 4. Fyysisen aktiivisuuden määrä keskimäärin varhaiskasvatuspäivän aikana (tuntia/päivä).

Ulkoleikki on lapsilähtöistä ja fyysisesti aktiivista

KOTIPIHA ON LASTEN TYYPILLISIN LEIKKIPAIKKA

Lasten ulkoleikit ovat tärkein fyysisen aktiivisuuden muoto. Ulkona lapsilla on vapautta käyttää tilaa, leikkiä ja liikkua kuten itse haluaa. Ulkoleikit ovat paitsi fyysisesti aktiivisia myös luonnollinen mahdollisuus vuorovaikutukseen muiden lasten kanssa.

Lapset ulkoilivat arkipäivinä kotiloissa tyypillisimmin 30–60 minuuttia (45 %). Kuusi prosenttia lapsista ei ulkoillut lainkaan varhaiskasvatuspäivän jälkeen. Viikonloppuisin 90 prosenttia lapsista ulkoili vähintään tunnin ja 43 prosenttia yli kaksi tuntia. Kymmenellä prosentilla lapsista ulkoilu jäi viikonloppun päivinä 30–60 minuuttiin.

Lasten tyypillisimmät leikkipaikat olivat oma piha (57 %) ja leikkipuisto (28 %). Ulkoillessaan lapset touhusivat ja liikkuvat, sillä huoltajien mukaan vain alle prosentti lapsista leikki ulkona enimmäkseen paikoillaan.

Suurin osa lapsista leikki sisarusten (44 %) tai muiden lasten (22 %) kanssa. Yksin leikki neljä prosenttia lapsista. Ulkoleikki oli lapsilähtöistä sillä lapset yhdessä (56 %) tai lapsi itse (40 %) valitsi liikkumisen tavan.

LAPSET KAIPAAVAT KEHUJA JA KANNUSTUSTA

Ulkoleikillä on tärkeä rooli varhaiskasvatuksessa: se on lapsilähtöistä, innostavaa ja sosiaalista vuorovaikutukseen ohjaavaa. Näiden lisäksi, mitä enemmän lapset saavat leikkiä ulkona, sitä todennäköisemmin heille suositeltu päivittäisen fyysisen aktiivisuuden määrä täyttyy.

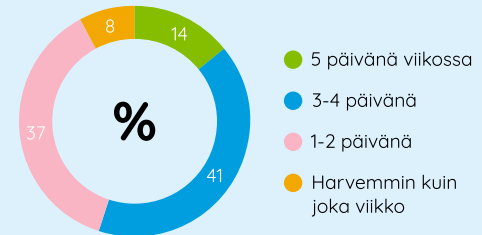

Lähes kaikki lapset (97 %) ulkoilivat varhaiskasvatuspäivän aikana yli tunnin ja puolet lapsista (49 %) yli kaksi tuntia. Varhaiskasvattajien mukaan ulkoilun aikana lähes kaikki lapset (94 %) enimmäkseen touhusivat, liikkuiivat ja leikkivät, ja vain hyvin pieni osa lapsista (2,5 %) leikki eniten paikoillaan.

Lapset leikkivät yleensä lapsiryhmässä (51 %) tai yhdessä toisen lapsen kanssa (44 %). Kaksi prosenttia lapsista leikki enimmäkseen yksin.

Kolmasosa lapsista päätti liikkumisen ja leikkimisen tavan yhdessä muiden lasten kanssa (32 %), itse (30 %), tai yhdessä aikuisen kanssa (34 %).

Varhaiskasvatuksen henkilöstö kertoi osoittavansa lapsille kannustusta, kehuja ja kiitosta liikunnallisesta aktiivisuudesta tai taidoista:

Kuvio 5. Varhaiskasvatuksen henkilöstön lapsille osoittama kannustus liikunnallisesta aktiivisuudesta ja taidoista.

Motoriset taidot luovat liikkumisen perustaa

Lapsen mahdollisuudet liikkua perustuvat hänen motorisiin taitoihinsa. Motoristen taitojen oppiminen on vaativan ja monimutkaisen kehitymisprosessin tulos. Piilo-tutkimuksessa mitatut motoriset taidot ovat perustaitoja, jotka olisi hyvä osata kouluun mentäessä. Nämä taidot harjaantuvat tavallisissa pienten lasten liikunnallisissa leikeissä.

Lasten motorisia taitoja selvitettiin kahdella tavalla: mittaamalla määrällisiä tuloksia ja havainnoimalla motoristen taitojen laatua.

Määrälliset tulokset kuvaavat taitoa sekunteina, onnistuneiden suorituskerrojen määrinä ja senttimetreinä. Koska motoriset taidot kehittyvät kokemuksen ja iän karttuessa, yksittäisen lapsen numeerisia tuloksia verrataan vain muihin saman ikäisiin ja samaa sukupuolta oleviin. Sen perusteella voidaan arvioida, onko lapsen motoriset taidot keskimääräistä paremmat (eli yli keskitason), samanlaiset (keskitasoa) vai heikommat kuin muilla.

Laadulliset tulokset kuvaavat sitä, miten lapset ovat täyttäneet kunkin motorisen taidon laatukriteerit. Lapsi hallitsee taidon, jos kaikki viisi laatutekijää ovat havaittavissa suorituksen aikana. Motoristen taitojen hallinta kertoo siitä, että lapsi pystyy soveltamaan taitoa erilaisissa tilanteissa ja vaihtelevissa ympäristöissä ja että liikkeiden säätely on automaattista, nopeaa ja tarkkaa. Kun lapsi hallitsee vain osan laatutekijöistä, hänen taitonsa ovat vielä epävarmoja ja vaihtelevia. Silloin leikinomaista harjoittelua tarvitaan lisää.

Motorisista taidoista havainnoitiin laadullisesti staattinen tasapaino, liikkumistaidoista tasaponnistushyppy eteenpäin, vuorohyppely sekä yhdellä jalalla hyppiminen eli kinkkaus sekä kehonhahmotusta mittaava kehon keskilinjan ylittäminen.

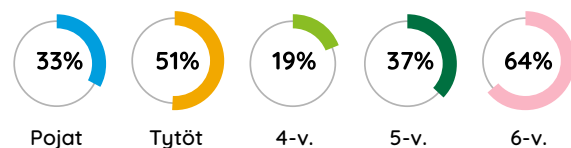
Taitava liikkuja hallitsee koko kehon

Motorisissa taidoissa on suuria yksilöiden välisiä eroja. Motoriset taidot eivät pääse kehittymään, jos lapsilla ei ole mahdollisuuksia liikkua päivittäin monipuolisesti ja riittävästi. Varhaisvuosien fyysisen aktiivisuuden suosituksen mukaisesti liikkumalla myös motoriset taidot saavat riittävästi harjoitusta. Kun lapsella on riittävät motoriset taidot, hän voi nauttia liikkumisesta ja esimerkiksi palloleikeistä ja -peleistä yhdessä muiden kanssa.

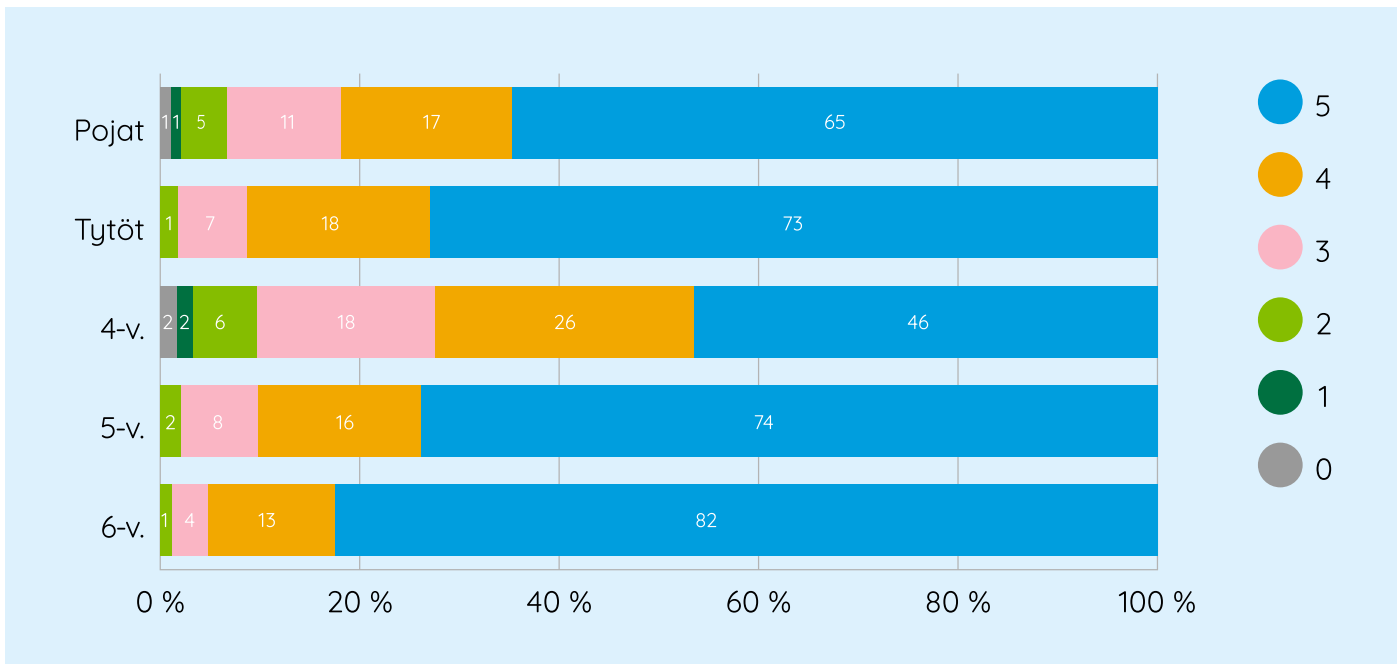
Staattinen tasapaino

Staattista tasapainoa mitattiin yhdellä jalalla paikallaan seisten. Staattista tasapainoa arvioitiin sekä määrällisesti että laadullisesti.

Staattinen tasapaino oli vanhemmilla lapsilla keskimäärin parempi kuin nuoremmilla: neljävuotiaista noin viidesosa (19 %) ja kuusivuotiaista lähes kaksi kolmännestä (64 %) pysyi yhdellä jalalla paikallaan 30 sekuntia. Tyttöjen staattinen tasapaino oli keskimäärin poikia parempi.

Kuvio 6. Niiden lasten osuus, jotka pysyivät yhdellä jalalla paikallaan 30 sekunnin ajan.

Kuvio 7. Staattisen tasapainon laatuksien toteutuminen (0 - 5 laatuksien toteutui) eri ikäisillä lapsilla sekä tytöillä ja pojilla.

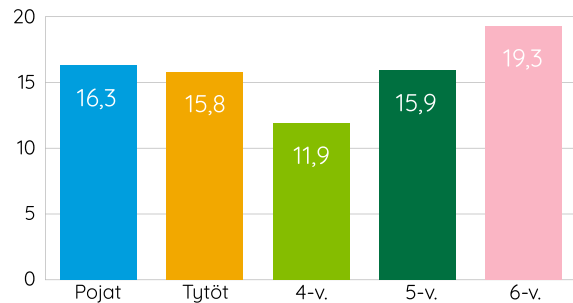
Staattisen tasapainon laatuksien olivat:

- Tukijalka paikallaan, paino koko jalkapohjalla.
- Vapaa jalka taakse koukistettuna, irti tukijalasta.
- Pää vakaana, katse suunnattuna eteenpäin.
- Vartalo vakaana ja pystyasennossa.
- Kädet irti vartalosta, ei laajoja käsiliikkeitä.

Kaikissa viidessä taidon laadullisessa kriteerissä onnistui neljävuoiaista lähes puolet (46 %), viisivuoiaista kolme neljästä (74 %) ja kuusivuotiaista neljä viidestä (82 %). Tytöt olivat keskimäärin poikia parempia myös staattisen tasapainon laadussa.

Dynaaminen tasapaino

Dynaamista tasapainoa mitattiin sivuttaisella tasahyppelyllä. Neljävuoiaat ehtivät tehdä keskimäärin 12 sivuttaishyppyä, viisivuoiaat 16 hyppyä ja kuusivuotiaat 19 hyppyä 15 sekunnin aikana. Sukupuolten välisiä eroja ei ollut.

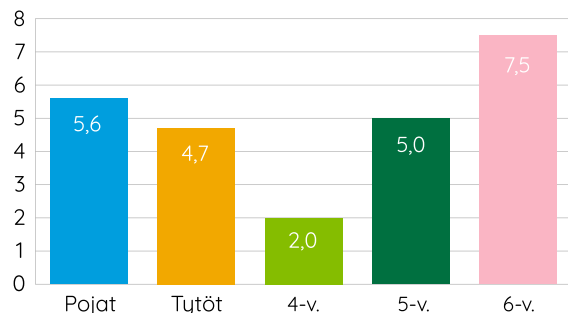

Kuvio 8. Sivuttaisten tasahyppyjen toistomäärä (15 sekunnissa) eri-ikäisillä lapsilla sekä tytöillä ja pojilla.

Pallon käsittelyminen kehittää silmä-käsi-koordinaatiota ja voimankäytön säätelyä, joita tarvitaan kaikissa hienomotoriikkaa edellyttävissä tehtävissä.

PALLOLEIKEILLÄ VÄLINEENKÄSITTELYTAITOJA

Välineenkäsittelytaidot edellyttävät hyvää raajojen hallintaa sekä näköaistin ja raajojen yhteistyötä eli silmä-käsikoordinaatiota. Välineenkäsittelytaitoja mitattiin muun muassa heitto-kiinniottoyhdistelmällä. Lapset saivat yrittää heitto-kiinniottoa kymmenen kertaa. Neljävuotiaat saivat pallon kiinni onnistuneesti omasta heitosta keskimäärin kaksi kertaa, viisivuotiaat viisi kertaa ja kuusivuotiaat seitsemän ja puoli kertaa. Pojat (5,6 krt) onnistuivat keskimäärin tyttöjä (4,7 krt) paremmin.

Kuvio 9. Onnistuneiden heitto-kiinniottojen määrä (10 yrityksestä) iän ja sukupuolen mukaan.

HYPPELYILLÄ RYTMIÄ JA TASAPAINOA

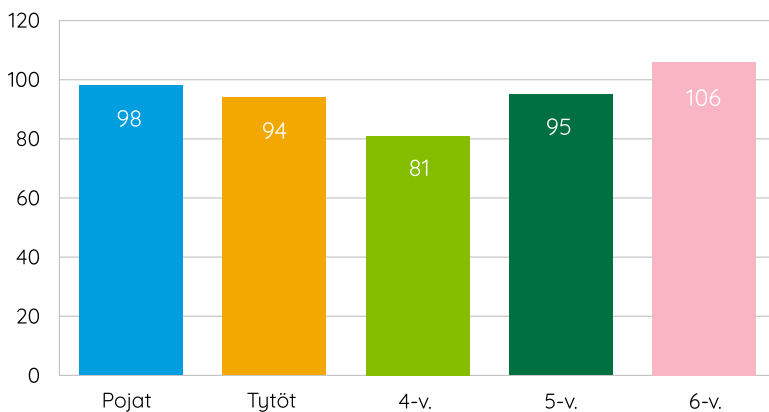
Liikkumistaidot ovat taitoja, joilla liikutaan paikasta toiseen. Liikkumistaidot ovat tutkimusten mukaan yhteydessä lasten liikkumisen määrään. Liikkumistaitoja mitattiin Piilo-tutkimuksessa vuorohyppelyllä, yhdellä jalalla hyppelyllä ja tasaponnistushyppelyllä eteenpäin.

Kehon rytmisen liikuttaminen harjaannuttaa rytmin tunnistamista – siitä on hyötyä myös lukemaan oppimisessa.

Tasahyppy eteenpäin

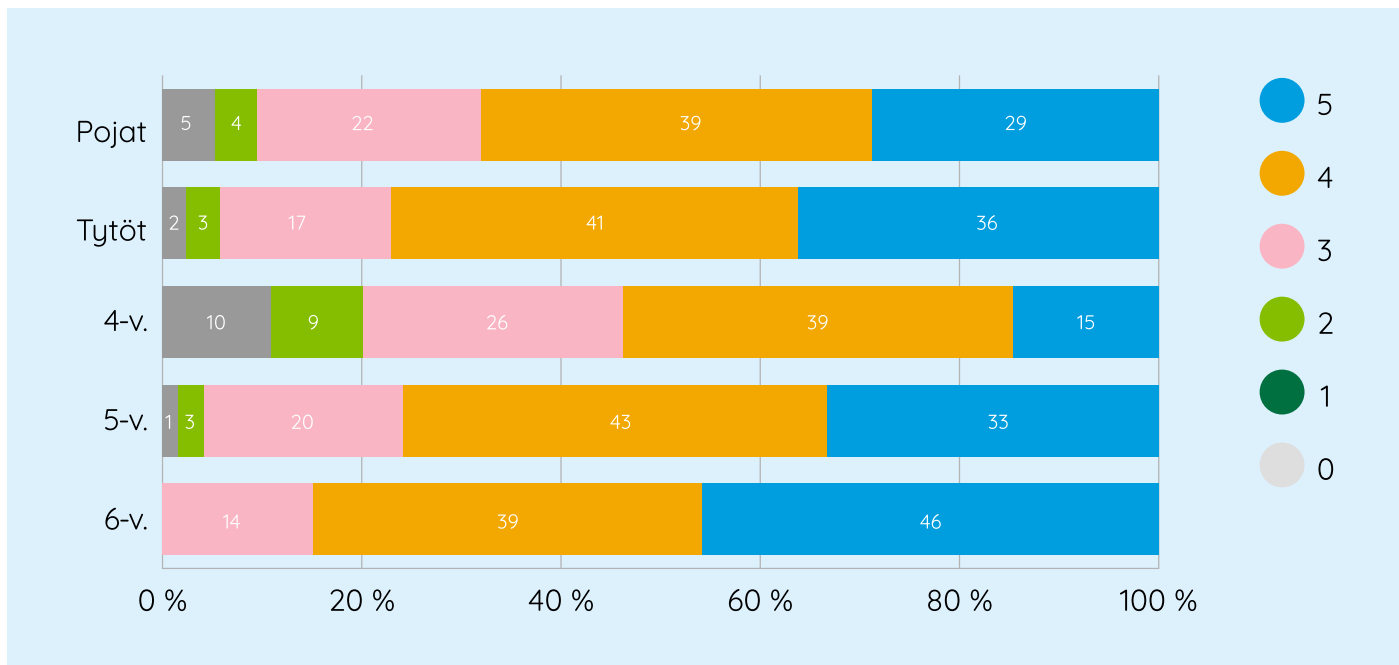
Yksi liikkumistaitojen mittaamiseen käytetyistä mittauksista oli tasahyppy eteenpäin. Sukupuolten välillä ei ollut eroja neljä- ja viisivuotiaissa, mutta kuusivuotiaat pojat hyppäsivät tyttöjä pidemmälle.

Tasaponnistushyppy harjaannuttaa kehon oikean ja vasemman puolen yhteistyötä, sillä se edellyttää symmetristä liikettä molemmissa käsissä ja jaloissa.

Kuvio 10. Tasaponnistushyppyn tulokset (cm) iän ja sukupuolen mukaan.

Kuvio 11. Yhdellä jalalla hyppelyn laatukriteerien toteutuminen (0–5 laatukriteeriä toteutui) paremmalla jalalla hypätessä iän ja sukupuolen mukaan.

Yhdellä jalalla hyppely

Yhdellä jalalla hyppely on hyvin erotteleva, tasapainoa, rytmiä ja lihasvoimaa edellyttävä taito, jota tarvitaan monissa lasten leikeissä. Taitoa mitattiin ainoastaan laadullisesti.

Yhdellä jalalla hyppelyn laatukriteerit olivat:

- Tukijalka koukistuu alastulossa ja suoristuu ponnistaessa.
- Alastulo ja ponnistus pehmeästi joustaan päkiän kautta.
- Vapaa jalka on koukussa ja vauhdittaa liikettä käyden tukijalan etu- ja takapuolella.
- Pää vakaana, katse eteenpäin suunnattuna.
- Kädet koukussa vauhdittaen liikettä.

Kaikki viisi taidon laadullista kriteeriä onnistui täyttämään neljävuotiaista 15 prosenttia, viisivuotiaista 33 ja kuusivuotiaista 46 prosenttia. Tytöistä suurempi osa (36 %) täytti kaikki laadulliset kriteerit kuin pojista (29 %).

Vuorohyppely

Vuorohyppely muodostaa pohjan rytmille ja yhden jalan ponnistamiselle sekä sen erilaisille muunnoksille.

Vuorohyppelyä ei osannut lainkaan neljävuotiaista 55 prosenttia, viisivuotiaista 39 prosenttia ja kuusivuotiaista 24 prosenttia. Myös sukupuolten välillä oli eroa: joka neljäs tyttö (25 %) ja puolet pojista (53 %) ei osannut vuorohyppelyä lainkaan.

HAVAINMOTORISET TAI DOT KERTO VAT OMAN KEHON HAHMOTTAMISESTA

Havaintomotoriset taidot kertovat oman kehon hahmottamisesta sekä kyvystä liikuttaa sitä tarkoituksenmukaisesti ja tarkasti. Piilo-tutkimuksessa kehon hahmotusta mitattiin taidolla ylittää kehon oletettu keskilinja. Neljävuotiaista kuusi prosenttia, viisivuotiaista kolme prosenttia ja kuusivuotiaista yksi prosentti ei onnistunut kehon oletetun keskilinjan ylittämisessä. Pojista neljä prosenttia ja tytöistä kaksi prosenttia ei onnistunut tehtävässä.

Vaikeudet kehon keskilinjan ylittämisessä saattavat kertoa mahdollisista oppimisen haasteista. Tällöin lapsi tarvitsee taitojen opettelemiseen rauhallisen ympäristön, aikaa ja kannustusta. Myös mallisuorituksesta voi olla apua.

Nykytilan arviointi -työkalu toimintakulttuurin kehittämisen tukena

Liikkuva varhaiskasvatus -ohjelman Nykytilan arviointi varhaiskasvatukseen on toimiva työkalu varhaiskasvatyksikölle oman liikunnallisen toiminnan suunnitteluun, kehittämiseen ja arviointiin. Arviointityökalu auttaa valitsemaan oikeat kehittämiskohteet.

Nykytilan arviointi varhaiskasvatukseen on jaettu kahdeksaan osa-alueeseen:

1. Toiminnan toteuttaminen
2. Liikkumisen lisääminen ja istumisen vähentäminen
3. Henkilökunnan osallistuminen, osaaminen ja työhyvinvointi
4. Lapsen osallisuus
5. Piha ja tilat
6. Liikuntavälineet
7. Toiminnallisuus ja motorinen kehitys
8. Yhteistyö lasten liikkumisen edistämiseksi

LIKKUMISEN HAASTEET JA NIIDEN HAVAINNOINTI

Huoltajista kuusi prosenttia ilmoitti lapsellaan olevan jonkin fyysisistä aktiivisuutta tai liikkumista vaikeuttavan ominaisuuden.

Piilo-hankkeessa suomennettiin kansainvälinen Little DCDQ -lomake, jonka avulla on mahdollista tarpeen tullen selvittää lapsen liikkumisen haasteita. Kyselylomake sopii lasten motorisen oppimisen vaikeuksien riskien tunnistamisen avuksi, niin huoltajille kuin varhaiskasvattajillekin. Linkki lomakkeeseen löytyy materiaalin takakannesta.

Työkalut varhaiskasvatuksen henkilöstölle

LASTEN KUVALLINEN HAASTATELU

Lasten kuvallisella haastattelulla voidaan selvittää esimerkiksi lasten käsityksiä liikunnasta ja itsestään liikkujana. Kuvallinen haastattelu perustuu Susan Harterin kehittämään kuvalliseen haastattelumalliin, jolla selvitetään lasten pätevyyden kokemuksia. Piilo-tutkimuksessa kehitettyyn kuvalliseen haastatteluun kuuluu viisi kuvittajan piirtämää kuvaparia.

www.liikkuvavarhaiskasvatus.fi/tyokalut

MOTORISTEN TAITOJEN LAATUKRITEERIT

Piilo-tutkimuksessa mitatut motoriset taidot ovat perustaitoja, jotka olisi hyvä hallita koului-kään mennessä. Motoristen taitojen laatukriteerit kuvaavat näiden taitojen hallintaa. Kun lapsi hallitsee kaikki laatutekijät, hän pystyy sovelta-maan taitoa erilaisissa tilanteissa.

www.liikkuvavarhaiskasvatus.fi/tyokalut

LITTLE DCDQ-FI

Piilo-hankkeessa käännettiin suomeksi Little Developmental Coordination Disorder Questionnaire -mittari (Little DCDQ), joka on kehitetty tunnistamaan motorisia vaikeuksia 3–4-vuotiailla lapsilla. Little DCDQ-FI mittaria voidaan käyttää puheeksi ottamisen välineenä ja tiedon keruun apuna arvioitaessa lapsen arjessa selviytymiseen liittyviä motorisia taitoja.

www.liikkuvavarhaiskasvatus.fi/tyokalut

NYKYTILAN ARVIOINTI VARHAISKASVATUKSEEN

Nykytilan arviointi varhaiskasvatukseen on työkalu Liikkuva varhaiskasvatus -ohjelmassa mukana oleville yksiköille toiminnan suunnitteluun, kehittämiseen ja arviointiin.

www.liikkuvavarhaiskasvatus.fi/fi/nykytilan-arviointi